

Ik ben Mohamed El Bachiri: Marokaanse Belg, moslim en inwoner van Molenbeek. Door mijn voornaam, godsdienst en de trieste reputatie van mijn gemeente, beschouwt een deel van de bevolking mij als een potentiële terrorist. En dat doet mij erg pijn.

Ik ben ook de man van Loubna Lafquiri, de liefde van mijn leven, mijn vriendin en de moeder van mijn kinderen. Ze kwam om bij de aanslagen van 22 maart 2016 in Brussel. Loubna was een vrouw van ongeëvenaarde schoonheid en oneindige goedheid. Haar blik, haar lach, haar aanwezigheid maakten van mij de knapste, de rijkste en gelukkigste man ter wereld. Vandaag is mijn verdriet onmetelijk. Ik houd mij alleen overeind door liefde. De liefde voor mijn vrouw, de liefde voor mijn kinderen, de liefde voor het leven en de liefde voor de mensheid.

Liefde deed mij oproepen tot jihad tijdens een avond in een kerk waar moslims, christenen en anderen in een geest van broederlijkheid een maaltijd deelden. Ja ik heb tot jihad opgeroepen. Maar, let op, niet om het even welke jihad. Ik heb het over een jihad die geen haat kent. Haat is een zware last. Ik heb het over de echte, nobelste en grootste strijd van moslims tegen terreur. De jihad, die aanzet om naar de ander te gaan, de broeder die anders is, om naar hem te glimlachen, om hem te begrijpen en empathie te tonen. De jihad, die liefheeft en liefde nodig heeft om te bestaan, die omarmt en daarmee de vlammen van bitterheid dooft. De jihad die nooit zijn waarheid opdringt. Zoals in de Koran staat: 'in de religie is geen dwang'. Deze jihad, mijn jihad, schreeuwt zijn liefde voor het westen uit – het werelddeel waar ik geboren ben en dat mij zo veel gegeven heeft.

Ik ben een kind van van het universum en jullie broeder in menselijkheid. Deze jihad zou het antwoord moeten zijn van moslims aan hen die verdeeldheid willen zaaien en geweld en terrorisme propageren. Alsof op een slagveld het geroep van stervende verliezers een symfonie zou zijn tot eer van een triomferende God. Vervloekt de oorlog. Vervloekt het terrorisme.

Ik keer terug naar de essentie. Liefde is de basis waarop alle ideeën, elk geloof en ieder mensenleven zouden moeten rusten. Liefde moet een universele kracht zijn en de basis van alle communicatie tussen ons mensen. Vanuit de liefde heeft niemand de waarheid in pacht, zal niemand zijn waarheid opdringen. De zoektocht naar waarheid zit in ieder van ons. Het is eigen aan het redelijke dier dat wij zijn. Ik heb de weg van de islam gekozen om wat de Grieken *ataraxia* noemen te bereiken: de gemoedsrust die ik u allen toewens. Ik heb de weg

van de islam gekozen in de eerste plaats omdat ik mens ben. Mijn menselijkheid krijgt voorrang op mijn islamitisch geloof. Mijn menselijkheid, met alle humanistische waarden die erbij horen, gaat uit van de heiligheid van het menselijke leven, de vrije wil en de broederlijke band met andere mensen. Een humanistische moslim aanvaardt en geniet. Hij ziet het als een privilege om samen te leven in diversiteit.

We moeten de Koran begrijpen in de context van de 7^e eeuw: met name de strijdverzen. Deze teksten mogen in geen geval gebruikt worden om kwaad te doen en een ander van het leven te beroven.

Als je moslim bent en humanist, ben je geïnteresseerd in onze gemeenschappelijke geschiedenis met al die grote figuren die de wereld beter gemaakt hebben. Die figuren uit het oude Griekenland, uit Mesopotamië, uit Rome, uit China, het westen en het oosten. Het betekent dat je ophoudt naar de hemel te staren en dat je in plaats daarvan je richt op je naaste om hem te begrijpen en naar hem te glimlachen. Als die naaste het tegenovergestelde is van wat ik denk en geloof dan is dat niet erg. Heraclitus zei: er is waarheid in het een en in het tegenovergestelde. Ikzelf ben tegenstrijdig, innerlijk verdeeld tussen rede en mystiek, overtuiging en twijfel. Maar ik voel mij tot mijn laatste zucht gedragen door de liefde. In deze moeilijke en onzekere tijd roep ik op tot dialoog en uitwisseling. Laten we, in plaats van stil te staan bij de waanzin en de haat, kijken naar het intellect en de goedheid van de mens. Die zijn en blijven de echte bron van inspiratie en hoop. We hebben de aarde te leen om hem door te geven aan onze kinderen.

Ik wil erop wijzen dat cultuur belangrijk is, omdat het leidt tot openheid. Averroes vertaalde als moslim vele Griekse teksten en voorzag ze van commentaar. Hij maakte de ideeën van Aristoteles in het westen bekend. Dat heeft bijgedragen tot de periode van de Renaissance. Rafaël heeft hem in het Vaticaan vereeuwigd in een fresco. Het ontroert mij dat wij als moslims bijgedragen hebben aan de grootheid van het westen. Er is geen botsing der beschavingen, maar een prachtige ontmoeting.

Ik zou willen afsluiten met een tekst die ik geschreven heb kort na het overlijden van mijn vrouw. Het is mijn antwoord aan diegenen die mijn leven en mijn geluk hebben verwoest. De titel van de tekst is: Allah Akbar (God is groot). Ik geloof dat de meeste moslims achter mijn interpretatie staan.

*Allah akbar
Een zacht gefluister uit het hart
Bijna onhoorbaar,
Maar veel meer waar,
dan bij hen die het uitspreken om te verwoesten.*

*Allah akbar
Vanwege de liefde voor mijn vlakke land
En voor mijn Marokkaanse koninkrijk.*

*Allah akbar
Voor de schoonheid en de kunst
die sterke emoties oproepen
en zelfs het ijzigste hart doet smelten*

*Allah akbar
Voor de diversiteit van cultuur en geloof,
Voor de mensen met wie je discussieert en uitwisselt*

*en uiteindelijk aanvaardt
dat iedereen zijn eigen waarheid heeft.*

*Allah akbar
Als je het geweld afwijst
en ijvert voor vrede en vriendschap tussen de volken.*

*Allah akbar
Als ik jou lachend de hand reik
Jood, atheïst of christen*

*Allah akbar
Voor wie begrijpt dat God liefde is
en dat het heil van de mens alleen door deze universele kracht komt.*

*Allah akbar
Zoete gedachte en gebed
Voor jou Loubna, mijn geliefde
en voor alle slachtoffers.
Zij blijven in ons hart en in onze herinnering.*

Ik dank u.